

Vážení čtenáři,

již sedmým rokem se pravidelně v podzimním období setkávají v jihočeské metropoli nejen české, ale i zahraniční sestry v rámci tzv. ošetrovatelských dnů, které se řadí k pravidelným vědeckým fórům odborníků z oboru ošetrovatelství pořádaných v České republice. Podobné akce jako ta naše dávají sestrám a dalším zainteresovaným příležitost, respektive prostor pro prezentaci a předávání si nejnovějších informací z oboru, což je žádoucí nejen proto, že rozsáhlé společensko-politické změny, které nastaly v posledním desetiletí minulého století, s sebou přinesly i změny v ošetrovatelství. Ošetrovatelství se postupně stává vědní disciplínou, mění se role sester a jejich postavení ve společnosti, dochází ke změnám v systému a obsahu vzdělávání sester a v ošetrovatelství se rozvíjí i výzkum. Dovoluji si konstatovat, že málokteré odvětví zdravotnictví prožívá v posledních letech tak dramatický vývoj jako právě ošetrovatelství. Nebudu jmenovat všechny významné kroky, které již v našem oboru proběhly, nebudu nyní uvádět ani zásluhy významných osobností, které se podílely a podílejí na plánování změn, spíše bych se chtěla zmínit o těch, jež mají velký podíl na jejich realizaci. Jsou to především sestry pracující jak na lůžkových, tak i na všech nelůžkových částech zdravotnických a zdravotně sociálních zařízení.

Je nesmírně důležité, aby si sestry uvědomily, že ošetrovatelská péče, ve které převažuje v rutinní práci sester tradiční, pasivní a submisivní pojetí vlastní role, v níž sestra vystupuje především jako pomocník lékaře a zajišťovatel provozu oddělení, vůbec neodpovídá ideálnímu obrazu moderního ošetrovatelství. V centru moderního ošetrovatelství stojí člověk ve zdraví i nemoci, který se stává základním stimulem k aktivní ošetrovatelské péči. Kvalita kontaktu a práce s nemocným, kvalita základní péče a míra psychické i fyzické pohody nemocného je stejně důležitým kritériem celkové úrovně péče jako kvalita diagnosticko-terapeutické činnosti. Právě míra psychické a fyzické pohody, která je výsledkem uspokojování potřeb, má velký vliv na spokojenost pacientů. Realizací ošetrovatelského procesu, v rámci kterého respektováním holistického přístupu jednak zajišťujeme nedostatečně saturované potřeby nemocného a jednak naplánovanými a odpovídajícími ošetrovatelskými intervencemi odstraňujeme případný deficit, se projevuje samostatnost, rozhodnost a osobní odpovědnost sestry za svěřené nemocné – proto není jedno, jak jsou sestry připravovány na plnění všech úkolů, resp. jak jsou připravovány na tak náročnou profesi. Transformace ve vzdělávání sester přinesla změny nejen v pregraduálním, ale i v postgraduálním vzdělávání. Nová forma přípravy sester by měla přispět nejen ke zvýšení úrovně ošetrovatelské péče, ale i k výraznému vzrůstu profesionality sestry. Pro poskytování kvalitní ošetrovatelské péče je totiž v první řadě důležitý kvalifikovaný ošetrovatelský personál, který je schopen pracovat samostatně, efektivně a výkonně. Rovněž celoživotní vzdělávání má velice důležité místo v profesním rozvoji sestry. Jednou z forem celoživotního vzdělávání je i účast na konferencích.

Jihočeské ošetrovatelské dny, jak jsme nazvali naši každoroční konferenci, jsme v roce 2008 přetransformovali na Mezinárodní sympozium ošetrovatelství, na jehož organizování se vedle naší fakulty podílela ještě další čtyři vysokoškolská pracoviště:

Fakulta sociálních věd a zdravotnictva Univerzity Konstantína Filozofa v Nitře, Zdravotnická fakulta Debrecínské univerzity, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Fakulta aplikovaných věd Kemi Tornio univerzity.

Co nás k této transformaci vedlo? Řešení stejných problémů – v současné době probíhá budování Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, v posledních letech došlo i ke sjednocení profesní přípravy ve zdravotnických oborech a začala aktivní spolupráce mezi institucemi na mezinárodní úrovni při řešení vědecko-výzkumných problémů. Je proto důležité, aby společné aktivity byly zahájeny i na poli ošetrovatelství, neboť všichni usilujeme o kvalitní poskytování ošetrovatelské péče. Zkušenosti odborníků z jednotlivých zemí a jejich spolupráce by měly přispět k posílení ošetrovatelství na základě důkazů (Evidence Based Nursing), které vedou k efektivnější aplikaci vědeckých poznatků do praxe. Každým rokem bude sympozium zaměřeno na aktuální problémy oboru ošetrovatelství. Jeho první ročník byl např. orientován na ošetrovatelskou péči komunit a zahrnoval teorii, praktické poskytování péče, výzkum i filozofické aspekty této oblasti. Nyní máte možnost se seznámit s některými příspěvky, které byly na podzim roku 2008 na tomto sympoziu předneseny. Pevně věřím, že nové informace, které prostřednictvím těchto příspěvků získáte, obohatí vás i vaši práci a zároveň vás budou inspirovat k dalším aktivitám vedoucím k rozvoji našeho oboru, oboru ošetrovatelství.

*Valérie Tóthová
tothova@zsf.jcu.cz*